

بسمه تعالی

موضوعات مهدویت

بخش ویژه نهمین جشنواره علامه علی

نظام دهی به موضوع‌های پیشنهادی در دو بخش کلی تقدیم می‌گردد:

۱. موضوع یابی براساس متون درسی طلبه‌ها در راستای بهره‌گیری از دانشی که آموخته‌اند.

۲. موضوع یابی براساس روش بینا رشته‌ای بین موضوع مهدویت و دیگر دانش‌ها در حوزه علوم انسانی که توسط

طلاب امکان اجرا و یا ضرورت اجرایش وجود دارد.

از آنجا که این پیوست هم برای طلاب سطح دو (با مأموریت پژوهش موضوع محور) و هم طلاب سطح سه و چهار

(با مأموریت پژوهش مسئله محور) تهیه گردیده است بدین جهت موضوع‌ها در سطوح مختلف و با دشواری و یا آسانی

متفاوتی تهیه گردیده است. پژوهشگران می‌توانند با توجه به تخصص، علاقه و سطح دانش خود نسبت به انتخاب

موضوع اقدام نمایند.

موضوعات مهدوی

به عنوان پیش درآمد موضوع شناسی ابتدا باید تصویری جامع از موضوع اصلی به دست آورد. در مکتب تشیع،

مهدویت بر شخص، شخصیت و مأموریت امام دوازدهم متمرکز است و بازشناسی اجمالی اما به طور نسبی جامع از

امام مهدی عجل الله تعالی فرجه با کمک دو جدول دوره‌های زمانی زندگانی و موضوع شناسی مباحث رایج مهدوی میسر است.

مهدی شناسی و مهدویت از منظرگاه شمار تاریخی

وضعیت اجتماعی (با رویکرد جامعه شیعه)	حاکم زمانه	ادوار زندگی حضرت
جامعه اسلامی در اوج فاصله‌گیری از امام بود. جامعه شیعه هم به واسطه زندگی در تبعید امام عسگری در حال آشنایی و کسب آمادگی برای ورود به دوران غیبت بود.	معتد عباسی	دوران همراهی با پدر
جامعه شیعه به مدت ۶۹ سال شاهد مدیریت واسطه‌ای و مستقیم نواب اربعه بود. در این مدت جامعه شیعه از جامعه‌ای بسته و در تقیه شدید، تبدیل به جامعه‌ای هویت یافته، پویا و تثبیت شده در جهان اسلام شد تا بتواند در دوران غیبت به کمک نواب عام روی پای خود بایستد.	ادامه خلافت خلفای عباسی	دوران غیبت صغری
دوران غیبت کبری، جهان اسلام سیر و روندی رو به انحطاط دارد تا آنگاه که به دوره آخرالزمان برسد و در برابر جامعه شیعه در تجربه‌های تاریخی خود به تدریج دورسالت را باید محقق کند. یکی ایجاد جامعه زمینه ساز در درون جغرافیای شیعه و دیگر امکان تبلیغ جهانی پیام‌ها و ارزش‌های مکتب اهل بیت است تا در برآیند نهایی همه این وضعیت‌ها؛ شرایط اجتماعی در گستره جهانی برای ظهور فراهم گردد.	تمامی حاکمان در کشورهای مسلمان و غیرمسلمان	دوران غیبت کبری
دوران ظهور دو مرحله کلی دارد: مرحله‌ی اول دفع نظام‌های ظلم و ستم و انحراف. مرحله‌ی دوم تحقق نظام عبودیت و عدالت. پس از تحقق این دو مرحله رسالت امام که تحقق بهشت موعود بر روی زمین باشد، به انجام می‌رسد.	خلافت امام مهدی در گستره جهانی	دوران ظهور
به اقتضای حکمت و عدل الهی که این بهشت نباید فقط برای مردم دوران ظهور باشد و باید برای مؤمنان در گستره‌ی تاریخ باشد بدین جهت بلافاصله پس از ظهور دوران رجعت آغاز خواهد گردید.	خلافت انسان‌های کامل در گستره عوالم وجود	دوران رجعت

تقسیم‌بندی موضوعات کلی معارف مهدوی	
ضرورت اثبات وجود منجی از راه عقل و نقل ضرورت اثبات وجود پیوسته انسان کامل در هر زمان بحث منجی‌گرایی تطبیقی در ادیان و مذاهب و مکاتب	ضرورت وجود منجی و موعود (ضرورت، آثار)
مباحث تولد و کودکی حضرت خصوصیات و ویژگی‌های حضرت؛ القاب، شباهت‌ها.	اثبات وجود امام مهدی شیعی و شخصیت‌شناسی ایشان
مباحث کلی غیبت (معنی غیبت، طول عمر، فلسفه غیبت، انواع غیبت) بحث دوران غیبت صغری و کبری بحث رهبری در دوران غیبت بحث تاریخ و جوامع شیعه در دوران غیبت بحث امکان ملاقات و تشرفات	دوران امامت حضرت: مجموعه مباحث مرتبط با غیبت
معنا و فضیلت اقسام و انواع وظایف منتظران فرهنگ مهدویت در دوران انتظار (ادعیه و زیارات، اماکن، آداب و رسوم)	بحث انتظار
نشانه‌های ظهور (حتمی و غیر حتمی) آخرا الزمان ظهور یاوران امام مهدی مراحل حکومت جهانی امام مهدی عجله تعالی فرجه بحث رجعت و دوران پس از ظهور	بحث ظهور
بحث فرقه‌های انحرافی و آسیب‌ها موضوع دشمن‌شناسی	مباحث سلبی

بدیهی است که در مقایسه‌ی دو جدول مهدی و مهدویت‌شناسی، مشخص می‌گردد که مهدویت به علت تجلی روزآمد بحث امامت، مهم‌ترین اصل در زمانه‌ی کنونی در هویت بخشی به تشیع ۱۲ امامی است و ناظر به این جایگاه است که این اصل، تبدیل به فرصتی بزرگ برای بازشناسی تشیع و سبک‌سازی زندگی و نظام‌سازی تمدنی براساس آن خواهد بود. در برابر آن را تهدیدهایی بزرگ که محصول کج‌فکری‌های داخلی و هجوم‌های نرم بیرونی است تهدید می‌کند که از جهت هدف‌گذاری، اهداف زیر را دنبال می‌کند:

آسیب‌های پیش روی مهدویت	
خاستگاه	آسیب و شرح آن (نوع مغالطه یا انحراف)
ظاهرگرایی	تهی سازی آموزه و اصلی هویت‌ساز از جایگاه ارزش‌آفرینی سیاسی-اجتماعی و تبدیل سازی آن به مجموعه‌ای از مناسک ظاهری و احساسی درون مکتبی
نگاه انحصارگرایانه	تبدیل مهدویت از یک پیام فطری و امید جهانی به نجات بخشی اختصاصی درون فرقه‌ای
عرف گرایی	غفلت‌ورزی از فرهنگ‌سازی روزآمد انتظار از جهت محتوا و فرم به وسیله‌ی نخبگان، خواص دینی و علمی و واگذاری آن به فرهنگ عامه دور از بینش روزآمد سیاسی-اجتماعی (و درنهایت دنباله‌روی رسانه‌ها و نهادهای فرهنگی از عرف جاری)
بزرگ‌نمایی	بزرگ‌نمایی بحث جنگ‌های حضرت و ارائه چهره‌های منفی از حضرت و دوران ظهور و یا بزرگ‌نمایی بحث ملاقات و دیدارها که زمینه‌ساز رواج مدعیان می‌شود. بزرگ‌نمایی بحث نشانه‌ها و تطبیق علائم ظهور بر برخی تحولات و رویدادها و غلبه سایه سنگین نشانه پژوهی به جای انتظارگرایی
کوچک‌نمایی	کوچک‌نمایی تصویر شخصیت امام در دوران غیبت در قالب امامی که منفعل، منزوی و دور از جوامع است (این در حالی است که امام را مجاهد تعریف کرده‌اند) کوچک‌نمایی نقش مرجعیت و روحانیت در فرهنگ انتظار و جشن‌های شعبانیه
طرح مباحث غیرضروری	دامن زدن به بحث ازدواج حضرت و یا بحث محل سکونت حضرت و جزیره خضرا
تطبیق تحمیلی و جزئی‌نگر مصادیق	تلاش برای تطبیق هر حادثه بر نشانه‌های ظهور (بدون در نظر گرفتن مباحث سندی / دلالی در روایات نشانه‌ها و نبود نگاه جامع و کلان به هندسه نشانه‌ها)
تفسیر وارونه	همانند نگاه اغلب مردم به معنی غیبت و تفسیر آن به دوری امام از متن زندگی روزمره
تفسیر به متضاد	همانند تفسیر انتظار (و زمینه‌سازی) به رها کردن جامعه به حال خود تا شرایط آخرالزمانی گسترش یابد (بسط آخرالزمان به جای بسط انتظار برای تحقق ظهور)
تعریف و تفسیر براساس پیش فرض‌ها	اجرای جشن‌های مهدوی براساس خواسته‌ها و امیال نفسانی خود به جای تلاش برای هماهنگ‌سازی آن با معیارهای جشن و شادی دینی.
آرزو اندیشی به جای تلاش منتظرانه	برخورد با نشانه‌ها با رویکرد تطبیق و توقیت و ایجاد هیجان‌های کاذبی که ضد فرهنگ انتظار و تکلیف‌گریز است (وریشه در تحمیل آرزوهای رشد نایافته مستعجلانه بر نشانه‌ها دارد)

اینک در جمع بین معرفت اجمالی به فرصت‌های خام مهدویت پژوهی و تهدیدهای پیشرو، ایده‌ها و موضوع‌های

پژوهشی، در دو مرحله معرفی می‌گردد:

الف) فهرست موضوع‌های مهدویت براساس گرایش‌های تحصیلی

ادبیات

- زبان‌شناسی قرآن در بیان انتظار و نجات‌گرایی آخرالزمانی
- مفردات قرآنی که براساس قانون جری و اطباق قابلیت تطبیق با مباحث مهدویت دارند
- نگرش ادبی و زبان‌شناسی به آیات مهدویت قرآن
- اثبات دلالت آیات مهدوی قرآن بر مهدویت از رهیافت مطالعات ادبی (صرفی و نحوی و بلاغی)
- نگرشی انتقادی نسبت به برداشت‌های ادبی اهل سنت از آیات مهدویت
- نقد ادبی (صرفی / نحوی / بلاغی) برداشت مفسران اهل سنت از آیات مهدوی قرآن
- زبان‌شناسی ادبی ادعیه و زیارات مهدوی با تأکید بر یک دعای خاص
- کلیدواژه‌ها و مفردات در احادیث مهدوی اهل سنت
- مفردات قرآنی (استخلاف)، (العاقبه) و (وارثین).... و چگونگی دلالت‌شان بر بحث مهدویت
- نکات صرفی، نحوی، بلاغی و تفسیری آیه مهدوی.... (آیه: نور ۵۵ و یا: انبیا ۱۰۵ و یا: قصص ۵ و ۶ و یا: هود ۸۶ و....)
- زبان‌شناسی اخبار نشانه‌های ظهور

بلاغت

- ساختار بیانی و بلاغی قرآن در تبیین و توصیف مهدویت (پایان تاریخ)
- تمثیلات مهدوی در قرآن و روایات، گونه‌ها و دلالت‌ها و مدلول‌ها
- قالب‌های بیانی متفاوت ادعیه و زیارات مهدوی
- قالب‌های بیانی انتظار برانگیزی، امید‌گرایی و آینده‌خواهی در ادعیه و زیارات مهدوی

منطق (روش‌شناسی)

- گونه‌شناسی مغالطات مورد استفاده توسط جریان‌های انحرافی مهدوی
- اصول منطقی مواجهه نقضی با شبهات عامه در مسئله مهدویت
- قضایای اولیه (اولیات) در مهدویت (قضایای عقلی / فطری مهدویت)
- اثبات مشترک بودن مهدویت نزد فرق و ادیان، به روش استقرائی
- مهم‌ترین قضایای جدلی بین شیعه و اهل سنت در موضوع مهدویت
- نجات‌گرایی و موعود‌خواهی فطری از تصور تا تصدیق
- روش کشف تناقضات و ایرادات در فرق منحرف

فلسفه و عرفان

- مهدویت شیعی به مثابه پاسخی به برخی از پرسش‌های فلسفی
- نیازهای متعالی انسان (فطرت) و اثبات ضرورت مهدویت از رهیافت آن‌ها
- نقش مهدویت شیعی در (دورسازی از تعصب و جمود فکری) و پویاسازی اندیشه ورزی بشری
- مدینه فاضله شناسی فلسفی بین نگاه زمینی فلسفه غرب و ماوراء نگرش فلسفه اسلامی و طرح جامع مهدویت دینی
- انسان کامل پایانی بین دو انگاره انسان کامل معصومانه آخرین و انسان کمال‌جو
- کارکرد شناسی امام غائب بر عوالم وجود
- تبیین فلسفی ضرورت مهدویت
- فلسفه ضرورت وجود پیوسته امام و انسان کامل
- نگاه انتقادی به نظریات معاصر غربی درباره آرمان شهرگرایی
- امکان فلسفی رجعت؟
- بازخوانی تطبیقی فلسفه مشاء و اشراق و صدرایی از جهت امکان‌سنجی رجعت شیعی
- رفع استبعاد از مهدویت پژوهی از منظر فلسفی
- جاذبه‌های عرفانی مهدویت شیعی برای مستشرقین و مستبصرین
- انسان کامل (منجی) شناسی تطبیقی (مبتنی بر انسان‌شناسی فطری) بین ادیان و مذاهب و مکاتب از جهت دامنه و گستره وجودی منجی و مأموریت‌های او

کلام

- مهدویت شناسی فطری (اثبات مهدویت از رهیافت فطرت و یا چگونگی صورت‌بندی مهدویت براساس مبانی فطری)
- قلمرو علم امام در جمع بین تقدیر سالیانه آسمانی و عرضه اعمال دوازده روز در هفته زمینی
- آیا در ظهور (ورجعت) مسئله شرح خواهد گردید (دوران ظهور و حل مسئله‌ی شر)
- اثبات وجود امام مهدی از رهیافت نگرش‌های عرفانی (با توجه به کارایی این نگرش در جوامع تسنن صوفیانه)
- مفهوم شهود و تجربه آن از شهود غیب الغیوب تا رؤیت امام غایب در اندیشه شیعی
- بهترین تعریف و تبیین از مرگ‌اندیشی، نه به معنی گریز از دنیا، بلکه به معنی، آرزوی انتقال به دوران بهشت زندگی دنیوی ظهور در اندیشه شیعی
- بررسی تطبیقی رابطه تکوینی انسان و طبیعت بین دوران آخرالزمان و ظهور
- نقش امدادهای غیبی در پیروزی حضرت حین ظهور و بعد از ظهور
- جایگاه موجودات ماورائی (جن و فرشته) در زندگی انسانی و کمال و یا انحطاط او (با نگرش به بررسی تطبیقی این جایگاه در دو دوره پس و پیش از ظهور)

اخلاق

- بررسی تأثیر مبانی نظری مهدویت (انسان کامل شناسی، کمال شناسی، ارزش شناسی، دشمن شناسی، آینده نگری، عدالت گرایی و...) در تشکیل خانواده و طراحی سبک زندگی منتظرانه
- بازتاب مهدویت باوری، در پایداری خانواده و آماده سازی افراد برای نقش آفرینی های بزرگ
- انتظار باوری و همسرگزینی از طلبه ها باهدف ایفای بالاترین نقش هدایت گری در جامعه آخرالزمانی
- نقش انتظار در معنا بخشیدن به زندگی (و ایجاد حیات طیبه)
- سبک زندگی غائبانه امام غائب (با تأکید بر قصص قرآنی مانند حضرت خضر نبی و یا حضرت موسی در کوه طور)
- فرایند رشد اخلاق در عصر ظهور
- شخصیت اخلاقی امام مهدی علیه السلام براساس ادعیه و زیارات مهدوی
- شاخصه اخلاقی یاران رجعت کننده امام مهدی علیه السلام

تربیتی

- نقش مهدویت در فرزند آوری و تربیت فرزندان دانشمند، با تأکید بر خاندان های علمی شیعه (شیخ صدوق، شیخ طوسی، علامه حلی، علامه مجلسی، کاشف الغطا، حکیم، ...)
- شیوه ها و روش های تربیت منتظرانه فرزندان
- شیوه های آموزش مفهوم غیبت و ایجاد فرهنگ انتظار در کودکان و نوجوانان
- تأثیر مهدویت در تعمیق و وسعت بخشی به اهداف تربیت فرزندان، از جهت ضرورت نیروسازی برای امام غائب در زمانه بعد

قرآن و تفسیر

روش شناسی قرآن در بیان اندیشه مهدویت

- روایت قرآن از زنان الگو (در قصه های قرآنی) و پیام های آن برای انتظار زیستی زنانه
- بازخوانی قصه های قرآنی پیامبران از منظر بن مایه های مهدوی، غیبت، انتظار و ...
- گونه شناسی و مفهوم شناسی (بن مایه های مفهومی) آموزه های مهدویت در آیات قرآنی
- آموزه های مهدوی در قصه های ماورائی سوره کهف (امکان رجعت در قصه اصحاب کهف، غیبت و مدیریت غائبانه در داستان خضر، ...)
- تحلیل و آنالیز داستان حضرت آدم و آفرینش در قرآن و کشف بن مایه های مهدوی (فلسفه تاریخ، کمال تدریجی، آینده گرایی، دشمن شناسی تاریخی و ... از آن)
- نگرش انتقادی به نحوه مواجهه تفاسیر اهل سنت با آیات مهدویت
- سنت های اجتماعی و فلسفه تاریخ در قرآن و نسبت آن با قرب و بُعد ظهور
- در تقابل حال گرایی (سکولار) و گذشته گرایی (سلفی گرایی مقدس ادیان و فرقه ها)، چگونه قرآن، به اثبات اصالت آینده گرایی پایانی می پردازد

حدیث

- چرا با وجود روایات متواتر، مهدویت تبدیل به یک اصل معرفتی / هویتی نزد اهل سنت نشده است
- احادیث متواتر مهدویت نزد اهل سنت
- مهدویت شیعه و سنی، اشتراکات و افتراقات، براساس روایات عامه
- اصل مهدویت نزد اهل سنت در فاصله حدیثی و کلامی
- آموزه‌های مهدوی در صحیفه سجادیه
- آموزه‌های مهدوی در نهج البلاغه
- دشمن‌شناسی در ادعیه مهدوی

فقه

- حکم فقهی مدعیان انحرافی مهدویت
- شیوه‌های فقهی مواجهه با جریان‌های انحرافی
- استفاده از قواعد فقهیه (مانند قاعده الزام) در دفاع از مهدویت

رجال و فهرست

- رجال غیر شیعی (زیدی - سنی) در احادیث مهدویت شیعی
- کتاب‌شناسی تطبیقی مدارس قم و بغداد در زمینه مهدویت تا پیش از پیدایش کتب اربعه

تاریخ و سیره

- شخصیت‌شناسی بانوان اهل بیت در آستانه غیبت صغری و نقش‌آفرینی آنان در تثبیت امامت امام غائب
- همسران شیعی حاکمان مسلمان و نقش آنان در گسترش تشیع در دوران غیبت
- الگوشناسی نحوه مواجهه امامان شیعه با جریان‌های انحرافی
- روش‌شناسی اهل بیت در معرفی و تثبیت مهدویت در جامعه شیعه
- عباسیان و وحشت از مهدویت و راهبردهای ضد مهدوی آنان پس از کسب خلافت
- سیره و راهبردهای اطلاعاتی امام عسکری علیه السلام در تولد و امامت امام مهدی علیه السلام
- تاریخ تحلیلی دوران غیبت صغری

فرقه‌شناسی

- تحیر اهل سنت در مرتبه‌شناسی مهدی علیه السلام پایانی (افضل بودن مهدی یا عیسی علیه السلام) و امکان اثبات
- افضلیت مهدی براساس نگرش حدیثی / کلامی خودشان
- علت اصرار اهل سنت بر مهدویت نوعیه و گریز از پذیرش مهدی فردی
- راهبردهای افزایش کارکردهای مهدویت در نزد اهل سنت
- ریشه‌ها و پیشینه‌های مهدی باوری در فرقه‌های رایج تسنن که مغفول مانده (با تأکید بر شافعی و حنفی)

- امام مهدی علیه السلام از انسانی معصوم و آسمانی تا خلیفه‌ای مصلح و متعارف (نگاه تطبیقی شیعی و سنی)
- مبانی و پیش فرض‌های مهدویت نوعی اهل سنت و نقد و بررسی آن

فرق و جریان‌های انحرافی

- گونه شناسی انحراف‌های مهدویت در استان ...
- آسیب‌شناسی نگرش تساوی جنسیتی از منظر روایات آخرالزمانی
- آسیب‌شناسی اشتغال زنان از منظر روایات آخرالزمانی
- گونه شناسی صفات نکوهیده زنان از منظر روایات آخرالزمان شناسی
- مسخ‌شدگی زن در جاهلیت مدرن آخرالزمانی و نقشان در انتشار فزاینده ظلم و جور (کما ملئت ظلماً وجوراً)
- بسترسازی‌های مستقیم و غیرمستقیم وهابیت و جریان‌های همسو (داعش و طالبان‌یسم) در زمینه‌سازی برای ضد مهدویت شیعی (سفیانی) در جهان اسلام
- گناه (گناه‌کاری مدعیان دین‌داری) آیا ظهور را نزدیک می‌کند یا دور
- مهدویت در دایره‌المعارف‌های غربی و آثار مستشرقان
- آخرالزمان شناسی از منظر به‌نهایت رسیدن اوج طغیان‌گری شیطان
- تلاش تاریخی ابلیس برای وارونه‌سازی شخصیت و هویت وجود اکثر انسان‌ها و توفیق نسبی او در آخرالزمان
- بازشناسی نقش تاریخی ابلیس در دشمنی با انسان در حفاصل داستان آفرینش تا داستان ظهور
- آخرالزمان شناسی از منظر نگاهی به‌نهایت رسیدن انحراف و وارونگی در تمام ظرفیت‌های و استعداد‌های انسانی
- نقد و بررسی سیاست‌های نظام در زمینه مواجهه با فرق انحرافی در عرصه مهدویت
- نقد و بررسی ادعای نیابت خاصه در دوران غیبت کبری (جریان شناسی ادعاها، گونه شناسی مدعیان، بازتاب شناسی ادعاها و ...)
- نشانه‌شناسی مدعیان دروغین
- بررسی چالش‌های عرفان‌های نوظهور با اندیشه مهدویت.
- جریان شناسی انحراف‌های دینی در یک دهه اخیر در جامعه شیعه‌ی ایرانی

مطالعات زن و خانواده

- زن شناسی (چیستی و هویت جنسیتی) با کمک روایات دوگانه آسیب‌شناسی زن در آخرالزمان و کمال زن در دوران ظهور
- طراحی نظریه انسان کامل زنانه در شخصیت حضرت زهرا (س) در مکتب تشیع و بازسازی الگوی کمال جامع زنانه براساس آن
- بازتعریف نقش‌های منتظرانه با رویکرد نقش‌های جنسیتی (برای بانوان طلبه و یا دختران دانشجو)

- رسالت سخت و سنگین زن منتظر در آخرالزمان در حفظ کیان خانواده و حفظ نقش‌های جنسیتی
- بازتاب نگرش‌های فمینیستی در انتظار گریزی و توسعه شرایط آخرالزمانی از منظر جنسیتی

ب) فهرست موضوعات بینارشته‌ای مرتبط با مهدویت

فرهنگی

- آیا باوجود نظریه عدم ولادت امام مهدی عجل الله تعالی فرجه نزد اهل سنت، امکان تعریف فرهنگ انتظار وجود دارد یا نه؟
- گونه‌شناسی فرقه‌های فقهی و کلامی اهل سنت در داخل ایران و زمینه شناسی اشتراکات تقریبی مهدویتی هریک
- فرصت‌های ترویج مهدویت در اهل سنت ایران از رهیافت متون حدیثی و کلامی اهل سنت
- امامان معصوم و فرایند تربیت تدریجی و تاریخی برای فرهنگ‌سازی برای انتظار و مهدویت در جامعه شیعه
- ضرورت ایجاد همگرایی بین فرهنگ‌های منتظرانه در جغرافیای گسترده تشیع در بستر حماسه عظیم اربعین حسینی

حقوق

- حقوق زنان در آرمان شهر مهدوی
- حقوق متقابل مردم و حکومت امام زمان در زمان غیبت و ظهور
- حقوق شهروندی در شهرهای امروزی در حدفاصل نگرش آخرالزمانی با فرهنگ انتظار
- نظام شهرسازی و حقوق شهروندی در آرمان شهر ظهور

انسان‌شناسی

- کارکرد انسان‌شناسی در تبیین روزآمد مهدویت
- مبانی انسان‌شناسی مهدویت
- ساحت‌ها و مراتب کمال جامع زنانه در دوران ظهور و رجعت
- بازخوانی آرمان شهر ظهور از منظر نقش‌های جنسیتی
- انسان‌شناسی امام و هویت و شخصیت ویژه انسانی امام آخرین
- نقش دوران ظهور در به عینیت رساندن جامع استعداد‌های انسانی
- شخصیت‌شناسی انسان کامل (امام معصوم) از منظر طب (مزاج‌شناسی امام معصوم)

تبلیغی

- نقش زنان در اشاعه فرهنگ مهدویت
- مسئولیت و رسالت‌های زنانه در سبک منتظرانه
- جاذبه‌های مهدویت (شیعی) برای زنان در گستره فطری و جهانی

- جاذبه‌های عدالت‌گرایی برای بانوان تحت استضعاف
- جاذبه‌های کمال‌گرایی برای بانوان تحصیل‌کرده و دانشمند
- جاذبه‌های زیباشناختی مهدویت برای بانوان هنرمند
- نقش بانوان مبلغه در مواجهه با جریان‌های انحرافی مهدویت در میان بانوان و یا در جامعه (با تأکید بر الگوی نمونه پژوهی جریان انحرافی الیمانی)
- ضرورت بازتعریف تبلیغ دینی در گستره جهانی برای بانوان مبلغه
- روش‌شناسی تبلیغ مهدویت در جوامع غیرمسلمان (برای بانوان)

استانی

- جایگاه مهدویت در متون درسی و بازتاب آن در دانش‌آموزان استان (نسبت سنجی با نیازها یا بحران‌ها یا آسیب‌های خاص موجود در استان)
- مطالعه‌ی فرهنگ انتظار با تأکید بر جشن‌های شعبانیه در استان
- مسئله‌شناسی و نیازسنجی استانی از جهت مهدویت و انتظار

رسانه و فضای مجازی

- مطالعه سایت‌ها و فضاهای مجازی مهدویت در استان و ارائه پیشنهادها برای ایجاد فضاهای مجازی استانی مطلوب
- آسیب‌شناسی شبکه استانی در موضوع مهدویت در یک بازه زمانی مشخص (با توجه به ضرورت‌ها، اولویت‌ها، نیازها و آسیب‌های استانی)

جغرافیایی

- نقش مهاجرت علمای شیعی (در دوران غیبت) در انتشار تشیع و بازتعریف این نقش در دنیای معاصر
- نقش مزار امامزاده‌ها از دختران اهل بیت در تقویت و انتشار تشیع در دوران غیبت (غیر از حضرت معصومه علیها السلام)
- ریشه‌ها و پیام‌های مهدوی حماسه عظیم اربعین حسینی در کشور عراق (به مثابه بزرگ‌ترین همگرایی شیعیان در طول تاریخ)

در زمینه انقلاب و مهدویت

- نقش زنان مسلمان ایرانی پس از انقلاب در الگوسازی روزآمد از انتظار زیستی و جهانی‌سازی سبک زندگی منتظرانه
- بانوان مبلغه و ضرورت فراگیر ساختن گفتمان اسلام انقلابی و حماسی با محوریت شخصیت و جایگاه زن در اسلام انقلابی، در برابر الگوهای متحجرانه و زن‌ستیزانه طالبانیسم و داعش
- نقد و بررسی نگرش به زن در الگوی اسلامی-ایرانی پیشرفت با نگاه به چشم‌انداز مهدویت
- اندیشه‌های انتظار در سخنان امام راحل (ره) پیش و پس از انقلاب
- بازخوانی مفهومی شعارها و دیوارنوشته‌های مهدوی و منتظرانه در فرایند انقلاب اسلامی در سال ۵۷

- ورود اندیشه‌های انتظار و عدالت در ادبیات مقاومت ضد صهیونیستی (و جایگزینی آن به جای ادبیات ناسیونالیستی یا ...)
- بررسی تطبیقی اصل عدالت گرایی در شیعه با اصل امنیت گرایی در دیدگاه سیاسی اهل سنت
- بررسی تطبیقی آینده گرایی انقلابی - مهدوی ایرانی با آینده گرایی سکولار آمریکایی
- سرگردانی جوان مسلمان در زمانه‌ی کنونی (ناکامی اخوانی‌ها و جنایت گری دانشی‌ها و انفعال سنتی‌ها) و نقش مهدویت اسلامی در ایجاد هویت بخشی و امید زائی و حرکت آفرینی
- آسیب شناسی بیداری اسلامی از منظر مهدویت و آینده گرایی
- آسیب شناسی انقلاب اسلامی پس از دوران دفاع مقدس از جهت عدم تعریف برنامه‌های راهبردی آینده نگرانه مبتنی بر مهدویت و انتظار
- نقد و بررسی سیاست‌های نظام در حوزه مناسک دینی و فرهنگ انتظار
- مهدویت و آینده گرایی مهدوی، بزرگ‌ترین قدرت نرم برعلیه اندیشه‌های سلفی گرایی در جهان اسلام
- نقش سیاسی مرجعیت شیعه در دو سده‌ی اخیر
- نقش مرجعیت شیعه در ژئوپلیتیک معاصر شیعه
- انواع آینده‌های محتمل پیش روی جامعه‌ی حق، در شرایط سخت آخرالزمانی از منظر قانون سنت‌ها و روایات نشانه شناسی
- ژئوپلیتیک شیعه در عراق نوین

روان شناسی

- بازخوانی وراثت معنوی امام زمان از پیامبران، از منظر شخصیت شناسی پیامبران در قرآن
- شخصیت شناسی امام غائب از منظر ادعیه و زیارات مهدوی
- در جستجوی اثبات مهدویت از رهیافت نظام جامع نیازهای متعالی انسانی (در دانش روان شناسی)
- زمینه‌های خود شکوفایی انسانی در دوران ظهور
- آموزش مفاهیم مهدویت براساس فرایند رشد آدمی (و نظریه‌های رشد)
- نسبت سنجی بین امید و رجای واقعی با خیال پردازی و آرزو گرایی
- مطالعه روان شناختی حزن مقدس (نُدبه) در فرهنگ مهدوی
- آینده نگری مقدس و متعالی در اندیشه‌ی مهدویت و کارکردهای روانی آن بر فرد و جامعه
- جایگاه خشم و بغض مقدس در فرهنگ انتظار و بازتاب‌های روانی آن در پرورش حس ظلم ستیزی تا بهشت موعود
- بازخوانی علل شیوع نشانه پژوهی در میان مهدی باوران در برخی از ادوار تاریخی و راهکار کنترل آن
- مقایسه روان شناختی اجتماعی دو جامعه‌ی منتظر و جامعه‌ی آخرالزمانی در گزاره‌های دینی